

ΘΕΜΑ: «Παροχή οδηγιών για την υλοποίηση των διατάξεων των άρθρων 47 και 48 του ν.4387 / 2016 (Α'85)».

Σας γνωρίζουμε ότι στο ΦΕΚ 85/2016, τεύχος Α', δημοσιεύτηκε ο νόμος 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων». Συγκεκριμένα, στα άρθρα 47 και 48 του Κεφαλαίου Δ' όπως ισχύουν, ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ).

Ειδικότερα, κατά άρθρο, προβλέπονται τα ακόλουθα :

Άρθρο 47

Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού διευκρινίζεται ότι- ενόψει του ανακεφαλαιοποιητικού χαρακτήρα του Ταμείου και της συνεπαγόμενης υποχρέωσης ότι, τα χορηγούμενα μερίσματα στους μερισματούχους θα πρέπει να είναι σε αντιστοιχία με τις καταθέσεις του μετόχου, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ελλειμμάτων -, η χορήγηση παροχών από το ΜΤΠΥ χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων καθώς και από τα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου, αποκλείοντας την οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με εξαίρεση τους πόρους έκτακτης χρηματοδότησης των μερισμάτων των εν δυνάμει μερισματούχων των οποίων οι αιτήσεις τους εκκρεμούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, δηλαδή την 12/5/2016. Επιπλέον, με την παρ.2 του εν λόγω άρθρου, καταργείται η διάταξη της υποπερ. Ε' της περ.3 της υποπαρ. ΙΑ2 της παρ.ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν.4254/2015 καθώς και η νεότερη διάταξη της παρ.2 του άρθρου 220 του ν.4281/2014.

Άρθρο 48

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και συγκεκριμένα με τις παραγράφους 1 έως και 9 και 11 έως και 13, αντικαθίστανται - τροποποιούνται - καταργούνται συγκεκριμένα άρθρα του π.δ/τος 422/1981. Ειδικότερα:

α) Παράγραφος 1

Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου αυτού, αντικαθίσταται το άρθρο 49 του π.δ/τος 422/1981.

Ειδικότερα, εισάγεται νέος τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου μερίσματος για όλους τους μερισματούχους του ΜΤΠΥ με σκοπό αφενός, την εξασφάλιση της αντιστοιχίας του χορηγούμενου μερίσματος με τις καταθέσεις και αφετέρου την επίτευξη ενός δίκαιου τρόπου υπολογισμού των μερισμάτων που εξυπηρετεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Διευκρινίζεται ότι, για την εφαρμογή του νέου τύπου υπολογισμού, ως βασικός μισθός και λοιπές αποδοχές λαμβάνονται υπόψη ο βασικός μισθός και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας καθώς και οι επιπλέον του βασικού μισθού λοιπές αποδοχές βάσει των οποίων κανονίσθηκε η σύνταξη κύριας ασφάλισης του μετόχου και με την προϋπόθεση ότι διενεργήθηκε και αποδόθηκε η προβλεπόμενη κράτηση της περ.Α' της παρ.1 του άρθρου 26 του π.δ/τος 422/1981 όπως ισχύει υπέρ του ΜΤΠΥ.

Με την διάταξη αυτή, καθορίζεται ο ετήσιος συντελεστής αναπλήρωσης (Σ) για το έτος 2016 σε ποσοστό 0,215% και προβλέπεται η αναπροσαρμογή του εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε έτους και μέχρι 15/1, με απόφαση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, με σκοπό την αποφυγή δημιουργίας ετησίων ελλειμμάτων σε ταμειακή και δεδουλευμένη βάση.

Επίσης, προβλέπεται η αναπροσαρμογή των δικαιούμενων μερισμάτων όλων των ήδη

μερισματούχων του Ταμείου με σκοπό την ίση μεταχείριση των παλαιών και νέων μερισματούχων. Παράλληλα καθορίζεται ο βασικός μισθός που θα λαμβάνεται υπόψη κάθε φορά για την ορθή εφαρμογή του εν λόγω τύπου, ανάλογα με την ημερομηνία εξόδου του μερισματούχου από την υπηρεσία.

Σημειώνεται ότι, τα οικονομικά αποτελέσματα της αναπροσαρμογής αρχίζουν από 1.1.2016. Η διαφορά μεταξύ του προκύπτοντος από την αναπροσαρμογή νέου μερίσματος και του αθροίσματος του προ της αναπροσαρμογής παλαιού μερίσματος και της προσωπικής διαφοράς της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3336/2005, η οποία δεν διατηρείται, με κανέναν τρόπο δεν αναζητείται από τους μερισματούχους και παραμένει στο Μ.Τ.Π.Υ. υπέρ των μελλοντικών γενεών μερισματούχων του. Επιπλέον από την έναρξη ισχύος του νόμου αποκλείεται ο καθορισμός κατωτάτου ορίου μερίσματος ενώ προβλέπεται η αναπροσαρμογή και των δικαιούμενων μερισμάτων όσων έχουν εξέλθει από την Υπηρεσία και τα οποία έχουν υπολογιστεί με βάση τις διατάξεις περί κατωτάτου ορίου μερίσματος.

Τα υπερβάλλοντα ποσά μερισμάτων που έχουν ήδη καταβληθεί έως την έναρξη ισχύος των κοινοποιούμενων διατάξεων, λόγω της εφαρμογής της αναπροσαρμογής από την 1.1.2016 και εφεξής, παρακρατούνται σε ισόποσες δόσεις από τα μερίσματα που θα καταβληθούν στους δικαιούχους κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Δεκέμβριο έτους 2016.

Επισημαίνεται επιπλέον ότι, μετά την θέσπιση της εν λόγω διάταξης που καθορίζει από την 1/1/2016 νέο τρόπο υπολογισμού του μερίσματος για όλους τους μερισματούχους του Ταμείου καθώς και την αναπροσαρμογή των μερισμάτων των ήδη μερισματούχων, πλέον παύουν να ισχύουν για το ΜΤΠΥ οι διατάξεις του ν.4024/2011 και του ν.4093/2012 που αφορούν μειώσεις στα μερίσματα των μερισματούχων, δεδομένου ότι μέσω του νέου ετήσιου συντελεστή αναπλήρωσης και της ετήσιας αναπροσαρμογής του, εξασφαλίζεται η μη δημιουργία ελλειμμάτων και η βιωσιμότητα του Ταμείου και παρέλκει κάθε άλλη δημοσιονομική διόρθωση επί των χορηγούμενων μερισμάτων.

β) Παράγραφος 2

Με τις διατάξεις της παρ.2 με την οποία προστίθεται νέα παράγραφος στο άρθρο 40 του π.δ/τος 422/1981. Ειδικότερα, από την έναρξη ισχύος του νόμου (12-5-2016) δίδεται η δυνατότητα σε μετόχους που δεν έχουν συμπληρώσει το ελάχιστο όριο συμμετοχής στο ΜΤΠΥ να δικαιωθούν επιστροφής των ατομικών τους καταθέσεων, εφόσον έχουν ελάχιστο όριο συμμετοχής τρία (3) έτη στο Ταμείο και εφόσον έχουν δικαιωθεί κύριας σύνταξης.

Μετά την είσπραξη από τον μέτοχο των καταθέσεων δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αναγνώρισης και εξαγοράς χρόνου συμμετοχής στο Ταμείο, καθώς και οι διατάξεις του ν.δ/τος 4202/1961 και του ν.3232/2004 με το Ταμείο είτε ως απονέμοντα είτε ως συμμετέχοντα οργανισμό.

Επιπλέον, προβλέπεται ότι, με απόφαση του ΔΣ του Ταμείου, έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού και ο τρόπος καταβολής της εφάπαξ επιστροφής των ατομικών καταθέσεων των μετόχων.

Τέλος, ορίζεται ότι τα ανωτέρω εφαρμόζονται σε μετόχους που απομακρύνονται από την υπηρεσία με οποιοδήποτε τρόπο, με εξαίρεση την περίπτωση του θανάτου, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

γ) Παράγραφοι 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9

Με τα οριζόμενα στις διατάξεις των παρ.3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 αντικαθίσταται το άρθρο 44 του π.δ/τος 422/1981. Με την αντικατάσταση αυτή επέρχεται η κατάργηση των διατάξεων με τις οποίες προβλεπόταν σε περιπτώσεις άγαμου μετόχου, το δικαίωμα σε μέρος, να μεταβιβάζεται στους γονείς καθώς και στους ορφανούς από πατέρα, αδελφούς αυτού και στις ενήλικες άγαμες θυγατέρες, ενώ πλέον ως μέλη ορφανικής οικογένειας ορίζονται ο χήρος, ή η χήρα και τα ορφανά τέκνα εφόσον είναι άγαμα και ανήλικα, εκτός των περιπτώσεων εκείνων που φοιτούν σε ανώτατες και ανώτερες σχολές της ημεδαπής ή ισότιμες της αλλοδαπής και όχι πέρα από τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους καθώς και των ενήλικων άγαμων ορφανών τα ανίκανα για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω.

Με τις διατάξεις της παρ.3 αντικαθίσταται η παρ.1 του άρθρου 44 του π.δ/τος 422/1981 καθορίζεται η έναρξη του χρόνου καταβολής του μερίσματος κατά περίπτωση.

Με την διάταξη της παρ.4 αντικαθίσταται η παρ.4 του άρθρου 44 του π.δ/τος 422/1981, ενώ τίθεται νέο ηλικιακό όριο για τον χήρο ή την χήρα προκειμένου να δικαιωθεί μέρος λόγω θανάτου μερισματούχου του Ταμείου.

Συγκεκριμένα, ο χήρος ή η χήρα δικαιούται μέρος εφόσον έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας κατά τον χρόνο θανάτου του μετόχου. Επιπλέον, περιπτώσεις επιζώντων συζύγων που έχουν συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας τους κατά τον ως άνω χρόνο δικαιούνται μέρος για μία ζετία και στη συνέχεια η καταβολή του μερίσματος, αναστέλλεται μέχρι την συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του. Εφόσον τα εν λόγω πρόσωπα δεν συμπληρώνουν το 52ο έτος της ηλικίας τους κατά τον χρόνο θανάτου του μετόχου, θα δικαιωθούν μέρος μόνο για μία τριετία.

Επιπλέον, προβλέπεται εξαίρεση στους ανωτέρω περιορισμούς, εφόσον ο επιζών σύζυγος έχει τέκνο ή τέκνα ανήλικα και άγαμα, ή ενήλικα άγαμα τέκνα ανίκανα για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά τα παραπάνω αναφερόμενα ή είναι ανίκανος για την άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος κατά ποσοστό 67% και άνω, ενώ διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση που ο χήρος ή η χήρα τελέσει νέο γάμο παύει η καταβολή του μερίσματος.

Με την παρ.8 και 9 επανακαθορίζονται κατά τα παραπάνω, τα μέλη της ορφανικής οικογένειας που θα δικαιωθούν ποσόν μερίσματος κατά τα αναφερόμενα στην παρ.8 του άρθρου αυτού, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που τα εν λόγω πρόσωπα οφείλουν να προσκομίσουν σύμφωνα με την παρ.9, προκειμένου να δικαιωθούν μέρος.

δ) Παράγραφος 10

Με τις διατάξεις της παρ.10, επεκτείνεται από την έναρξη ισχύος του νόμου (12-5-2016) η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 του ν.1395/1983 και στα πρόσωπα που έχουν υποστεί μεταμόσχευση μυελού των οστών ή συμπαγών οργάνων με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις.

ε) Παράγραφος 11

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.11 καταργείται: i) η διάταξη της παρ.2 του άρθρου 39 του π.δ/τος 422/1981 σύμφωνα με την οποία χρόνος υπηρεσίας ενός εξαμήνου και μιας ημέρας λογίζόταν πλήρες έτος ii) η διάταξη της παρ.4 του άρθρου 45 του π.δ/τος 422/1981 σύμφωνα με την οποία το δικαίωμα σε μέρος των άγαμων μετόχων ή των χήρων χωρίς παιδιά μεταβιβαζόταν στους γονείς και τα ορφανά από πατέρα αδελφια και iii) κάθε άλλη αντίθετου περιεχομένου καταστατική διάταξη.

στ) Παράγραφος 12 και 13

Κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις της παρ.12 αιτήσεις για κανονισμό ή μεταβίβαση μερίσματος που έχουν ήδη υποβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, εξετάζονται με βάση τις προϊσχύουσες διατάξεις και στη συνέχεια τα μερίσματα αυτά αναπροσαρμόζονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 49 του Καταστατικού όπως έχουν αντικατασταθεί και ισχύουν με τον παρόντα νόμο.

Επιπροσθέτως με την παρ.13 ορίζεται ότι, από την 1η/6/2016 παύει να καταβάλλεται μερίσμα στα πρόσωπα που έχουν καταστεί δικαιούχοι μερίσματος μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και πλέον δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απονομή μερίσματος σύμφωνα με το π.δ.422/1981 όπως αντικαθίσταται με το παρόν άρθρο.

Συνεπώς και για τα πρόσωπα αυτά, τα ήδη καταβληθέντα από 1/1/2016 έως 31/3/2016 μερίσματα, καθώς και τα οφειλόμενα μερίσματα μηνών Απριλίου και Μαΐου του τρέχοντος έτους, αναπροσαρμόζονται κατά τα παραπάνω αναφερόμενα.

Τέλος παρακαλούμε για την ορθή εφαρμογή των κοινοποιούμενων διατάξεων και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ**